

Kies voor inwoners, niet voor bezuinigingen

De perspectiefnota ligt voor ons, namens de SP-fractie bedank ik al diegene die deze perspectiefnota en het memo over de meicirculaire hebben opgesteld. Vorige week had ik de voorzitter nog naar de uitwerking deze meicirculaire gevraagd. De uitkomsten van de perspectiefnota zijn ronduit slecht. In 2027 een klein verlies oplopend naar 2 miljoen in 2028 en 2029. Het resultaat in 2030 gaf voor het eerst een positief resultaat te zien, door o.a. extreme bezuinigingen op het sociaal domein.

Maar voorzitter Het memo over de meicirculaire laat ons gelukkig een ander beeld zien. Daarom vroeg de SP naar het memo want het grootste deel van de inkomsten van een Gemeenten komt toch uit Den Haag. Waren de resultaten uit de perspectiefnota nog negatief. Nu laten alle jaren tot en met 2030 een positief beeld zien.

In een vorige bijdrage heeft de SP-fractie aangegeven dat wij altijd een terugblik hebben over een achterliggende periode. Want van het verleden kunnen we leren voor de toekomst. En zo ook hier.

In 2024 is de onroerendzaakbelasting met 10% verhoogd. Maar wat was de reden? De reden was dat de perspectiefnota over 2024 sloot, met een tekort van ongeveer één miljoen. Volgens de VVD was verhoging van de OZB een last resort. Dat kostte de belastingbetaler €. 1,3 miljoen. En voorzitter wat bleek, het resultaat over heel 2024 kwam uiteindelijk uit op een jaarresultaat 13,9 miljoen positief.

Het verschil tussen de meicirculaire 2023 en de septembercirculaire 2023, de laatste bekende voordat de primaire begroting 2024 werd gepresenteerd was bijna 1,5 miljoen. Was de septembercirculaire over 2023 meegenomen dan was de verhoging van de OZB niet nodig geweest.

En voorzitter wat schetst onze verbazing in het memo over de meicirculaire staat: "Bij de komende begroting wordt een integrale afweging gemaakt van de financiële uitkomsten op basis van deze meicirculaire in relatie tot de gemeentelijke opgave" etc. etc. Dus de gemeente Meppel laat de september circulaire over 2026 voor het opstellen van de begroting van 2027 buiten beschouwing. De SP-fractie heeft dit al eerder onder de aandacht van het college gebracht.

In de perspectiefnota staat aangegeven dat in 2026 en 2027 een begin wordt gemaakt door lucht uit de begroting te persen. Door middel van het schrappen van posten.

Subtiel staat voor de middellange termijn aangegeven dat "Voorbereidingen worden getroffen voor besparingen en andere maatregelen.

Over de lange termijn. Meppel verricht onderzoeken die omgezet worden in plannen. Daarbij geldt dat zij voorinvesteringen vergen die terugverdiend moeten worden door structurele opbrengsten.

De SP-fractie heeft het tarief van eigenarenbelasting woning 2026 vergeleken met het tarief wat voor de verhoging van 10% in 2024 gold. Dan is daar zelfs een kleine verlaging in het tarief te zien. Gaat de SP-fractie nog verder terug naar het tarief kijken wat de Gemeente Meppel in 2015 (0,134) in rekening bracht en nu 2026 (0,102). Dat is het tarief gedaald met ongeveer 24%.

Het zwembad, Bad Hesselingen. De SP-heeft destijds een motie ingediend in zake betaalbaarheid, die door de raad unaniem is aangenomen. Maar voorzitter hoe ziet u dat voor zich moet een inwoner 2 kaartjes kopen om zowel in het instructiebad alsook in een eventueel zwemparadijs te kunnen zwemmen? En voorzitter hoe zit het dan met de betaalbaarheid. Gaan we dan ouders en kinderen uitsluiten wanneer zij niet in staat zijn om een kaartje te kopen? De SP is voor een generieke zwemvoorziening die voldoende groot is om de komende 20 jaar aan de groei van het inwoneraantal te voldoen en die voor iedereen betaalbaar is. Doordat een reservering voor het zwembad is opgebouwd kunnen de kosten deels worden onttrokken uit de reserve.

Wat de vervangingsinvesteringen betreft stelt de SP-fractie voor om niet alle te vervangen investeringen op te nemen. Maar alleen die investeringen die een behoorlijke impact hebben op de begroting.

Bezuinigingen en Preventie in het Sociaal domein

Vorige week kwam het NIBUD in het nieuws dat het aantal huishoudens dat moeilijk kan rondkomen was toegenomen van 32% naar 38%. Steeds meer mensen hebben moeite om hun rekeningen te betalen. De dagelijkse boodschappen, de energiekosten, de huren, het betalen van het eigen risico € 385,- naar € 520,- in 2030, de eigen bijdrage voor medicijnen. Veel mensen hebben geen enkele buffer om financiële tegenvaller op te vangen en komen daardoor snel in de problemen.

Het zijn niet de rijken, de mensen met de sterkste schouders die de zwaarste lasten kunnen dragen. Maar “Jan met de pet die is de sigaar”. Je zult maar je baan verliezen. Het kabinet wil de WW inperken van 2 jaar naar 1 jaar. Maar de dames en heren in Den Haag hebben voor zichzelf een riante wachtgeldregeling. Bezuinigingen op de Zorg, eigen bijdrage medicijnen. En met ingang van 1 januari 2029 een eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp. En voor zover dit niet kan en voor mensen die zelf geen hulp kunnen regelen blijft de gemeente dit doen, maar steeds meer mensen komen door stapeling van kosten in de problemen.

Het schrappen van veel van deze huishoudelijke hulp, voorzitter dit heeft vergaande gevolgen. Niet alleen de gebruikers van huishoudelijke hulp worden het slachtoffer maar ook de huishoudelijke hulpen worden de dupe van deze regeling. Zo wordt de ene besparing weer tenietgedaan door een uitkering bij de andere regeling. Of wanneer de partner werkt dan verdwijnen de inkomsten. Ja voorzitter er vallen slachtoffers bij de uitvoering van dit beleid.

Ontwikkeling Haveltermade Academy

Voorzitter in het overdrachtsdocument Raadsperiode 2026-2030 staat op bladzijde 10 een stuk over Ontwikkelingen Haveltermade Academy. De SP heeft met één van de schooldirecteuren gesproken en die was zeer enthousiast over dit project. Deze academy in de Haveltermade heeft een verrijkte schooldag-project met het Kindcentrum Het Avontuur en Kindcentrum Beatrix als trekkers. Het gaat om sportieve, culturele en educatieve activiteiten. Meppel actief is nauw betrokken net als studenten van NHL Stenden en WelzijnMensenWerk. In de zomervakantie wordt met hulp van de gemeente een zomerschool gefaciliteerd waarbij kinderen ook in de zomervakantie drie weken lang les krijgen. Ook de ambtelijke organisatie ziet de meerwaarde van deze aanpak en biedt op allerlei vlakken kansen voor de wijk Haveltermade.

Participatiewet in Balans

Deze wet vraagt van gemeenten een andere manier van denken en werken. Centraal hierin staat de beweging naar meer werken vanuit vertrouwen in inwoners. Dat heeft de SP altijd al gezegd vertrouwen in plaats van wantrouwen. Maar dat geldt voor het hele sociale domein. Ga met mensen praten, kijk hoe hun leefomstandigheden zijn, ga langs de deur om te vragen wat hebt u nodig om mee te kunnen doen. En als de regels niet passen aan de vraag van inwoners? Kijk dan of de regels zo aangepast worden dat het wel kan. Dat langs de deuren gaan vergt veel van de medewerkers. In Apeldoorn hadden ze een SP-wethouder in het sociale domein, een ervaringsdeskundige met jeugdzorg en armoede, eerst ging een enkele medewerker met haar mee langs de deuren. De medewerker die met de wethouder meeging kwamen met verhalen terug opgehaald van inwoners. De volgende keer gingen meer medewerkers mee. Mensen opende schuchter de deur. Mensen zijn bang om bij de overheid aan te kloppen. Kijk naar het toeslagenschandaal waarbij mensen verpletterd zijn door de overheid. Wanneer je in bepaalde wijken woonde of met een buitenlandse naam. Dan was je verdacht. Kinderen werden van hun ouders gescheiden, en nog steeds is dit niet opgelost!! Er worden wel miljoenen uitgegeven aan het herstelcircus, want het afpakken ging heel snel. Maar herstel duurt heel lang. Want het moet wel zorgvuldig. Het hele circus kost meer dan de schade vergoeden. En voorzitter de verloren jaren krijg je nooit terug.

Ik heb zelf de ervaring van mensen uit Koekange die een fout hadden gemaakt in een formulier bij de overheid. En door die fout moesten ze eerst 3 jaar wachten voordat hun schuld gesaneerd kon worden. Ze

kregen leefgeld. Een week voor de Kerst kregen zij een dwangbevel, dat hun inboedel verkocht zou worden. En als ze niet thuis waren dan zou de deur opengebroken worden. De kosten van herstel kwam dan voor hun rekening. Deze mensen hadden niets. Ik heb de deurwaarder gebeld en gezegd dat de opbrengst van de openbare verkoop niet zou op wegen tegen de kosten die gemaakt zouden worden. De deurwaarder heeft van de openbare verkoop afgezien. Maar wat voor een vernedering als die verkoop wel was doorgegaan. Dat is de overheid wanneer je een fout maakt. Niet iedereen heeft het niveau om de vragen te doorgronden. En dan is een fout snel gemaakt.

Voorzitter, besef dat mensen die hulp vragen over een drempel heen moeten om hulp te vragen. En de SP hoopt dat het vertrouwen wordt hersteld. Maar bezuinigingen op het sociale domein zullen daar zeker niet aan bijdragen.

Sociale woningbouw

Ja voorzitter, u zult niet verbaasd zijn dat de SP weer over sociale betaalbare huur en ook over betaalbare koopwoningen begint. Als SP'er volg ik sinds 2024 de woningbouw, de sociale woningbouw in het bijzonder. En dan zien wij het in de loop van de jaren het aantal reacties op eengezinswoningen toenemen. Even een actueel beeld. Troelstraplein 36, een piep klein appartement maar betaalbaar € 399,01 en volgende week beschikbaar, 293 reacties en sinds gistermiddag geplaatst. Maar ja, er zijn nog zoveel wachtenden voor u. Voorzitter, voor uw beeld, dat appartement staat schuin tegenover de Mariakerk en het Cruyff court in de Haveltermade, dan heeft u daar ook een beeld bij. In Nijeveen sinds half mei geen enkele beschikbare sociale huurwoning beschikbaar. En in Meppel dan, sinds gistermiddag, dat piepkleine appartement. Je zult maar in een onmogelijke relatie zitten en gedwongen bij elkaar moeten blijven omdat er geen betaalbare alternatieven zijn.

Oproep aan het college, Bouw betaalbare appartementen voor jong en oud zoals de sociale huurwoningen op de voormalige Mulo locatie, jong en oud door elkaar. Grotere sociale huurwoningen voor mensen die afhankelijk zijn van een rolstoel. Bouw, bouw, bouw maar wel betaalbare koop en betaalbare sociale huur.

En ten slotte voorzitter,

Alles overziend Meppel heeft grote ambities, torenhoge ambities. Heel veel investeringen in stenen en die investeringsbedragen, zullen allemaal gaan tegenvallen, en dit zal links of rechtsom betaald moeten worden. De keuze voor de SP-fractie is duidelijk. Investeren is prima, mensen moeten in goede betaalbare huizen en appartementen wonen, bouw voor jong, oud en gehandicapten, investeer in recreatie, scholen, sportvoorzieningen en het theater.

Ja dat kost geld en de SP is duidelijk. De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen. De ambities van Meppel zijn torenhoog en moeten niet ten kosten gaan van de inwoners die het zwaar hebben. Investeer in mensen en laat mensen niet in de kou staan. Hoe de begroting voor 2027 er uit zal zien, geen idee. Het memo over de meicirculaire laat een positiever beeld zien, dan alleen de perspectiefnota. En een oproep aan het College, maak gebruik van dit positievere beeld en betrek ook de septembercirculaire bij de begroting van 2027 en latere jaren.

Dank u voorzitter